

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖRZETI NYELVI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENY

2021/2022.

4. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

_____

Volt idő, amikor a mesterség növelte a művészetet. Tudását egy törvénytárban foglalta össze, amelyet a tanonc alapos tanulmányozás után, választott mesterének tanácsai szerint elfogadott vagy elvetett, vagy elfogadott, hogy később elvethesse. A kísérletező kedvet a törvény azzal élesztette, hogy ellenszegült. De a kísérlet még legjobb kedvű bakugrásaiban sem feledkezett el arról, hogy honnét rugaszkodik el. S ezért lehetett helye és szerepe a társadalom életében. Vajon ma is így van-e, kérdeném, ha ennek vizsgálata nem lépne túl tárgyamon.

(Déry Tibor: A napok hordaléka)

1. **Állapítsd meg, hogy milyen fajtájú** a szemelvény **első** mondata! Karikázd be a helyes választ!

- a) időhatározói mellékmondat
- b) állítmányi mellékmondat
- c) minőségjelzői mellékmondat

2. **Keress** a szemelvényben egy **halmozott állítmányt**, és másold a vonalra!

---

3. **Olvasd el** figyelmesen a szemelvényt, s a szöveg alapján állapítsd meg az alább **kiemelt szavak** szófaját!

választott

elfogadott

elvetett

feledkezett

- a) **Karikázd be a kakukktojást!**
- b) **Indokold meg** a választásod!

---

4. **Keress két összetett főnevet** a szemelvényben, és szótári alakjukat írd le a vonalra!

---

5. **Keress** a szemelvényben egy **vegyes hangrendű képzett főnevet**, és másold le a vonalra!

---

6. **Bontsd morfémaira** az alábbi szóalakot, és **számozással minősítsd** a szóelemeket! (1 = szótő; 2 = képző; 3 = jel; 4 = rag)

t a n u l m á n y o z á s

---

7. **Keress** a szemelvényben **egy példát a zöngésség szerinti részleges hasonulásra**, és másold le a vonalra! (Húzd alá a hangváltozás helyét!)

8. **Állapítsd meg** a szemelvény alább kiemelt **mondatának fajtáját**, és **rajzold meg grafikonát!**

A kísérletező kedvet a törvény azzal élesztette, hogy ellenszegült.

- a) A mondat fajtája: _____
 b) Grafikon:

9. **Állapítsd meg** a táblázatban levő igék **ragozását, idejét, módját, számát és személyét!**

	Ragozás	Idő	Mód	Szám és személy
ellenszegült				
kérdeném				

10. **Állapítsd meg** a szemelvényben található **kérdőmondat fajtáját**, és **írd a vonalra!**

_____

11. Az alábbi állítások után **karikázd be** az **IGAZ** vagy **HAMIS** ítéletet!

a) Egykor a tanonc feltétel nélkül elfogadta mestere által felkínált tudást a tudástárból..	IGAZ	HAMIS
b) A tanonc egykor a felkínált tudást el is vethette.	IGAZ	HAMIS

12. **Írd le a tanonc főnév négy szinonimáját** a vonalra!

_____

13. **Keress a szemelvényben két ellentétes jelentésű igét**, és **írd le őket a vonalakra!**

_____ – _____

14. A következő összetett mondatokban **pótold a mondatvégi írásjelet!**

- a) Szellőztess, és hozd rendbe a szobádat __
 b) Kérdezd meg az állomáson, hogy hánykor indul a vonat __
 c) Hányszor mondjam, hogy csukjátok az ablakot __
 d) Megkérdezte, mennyivel tartozik __
 e) Rászólt, hogy ne menjen sehová __

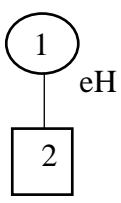
15. **Javítsd ki a nyelvhelyességi hibát!** A helyes mondatot **írd a vonalra!**

A nagykövetek a feleségeikkel érkeztek a fogadásra.

_____

JAVÍTÁSI KULCS A 4. OSZTÁLYOS TESZTHEZ
(2022. körzeti Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny)

					PONTSZÁM
1. c) minőségjelzői mellékmondat					1
2. elfogadott vagy elvetett					1
3. a) választott; b) a kakukktojás melléknévi igenév, a többi szó (múlt idejű) ige					$2 \times 0,5 = 1$
4. törvénytár, bakugrás					$2 \times 0,5 = 1$
5. vizsgálat(a)					1
6. t a n / u l / m á n y / o z / á s 1 2 2 2 2					$5 \times 0,2 = 1$
7. feledkezett					1
8. a) eszközhatározói mellékmondat b)					$2 \times 0,5 = 1$
					
	Ragozás	Idő	Mód	Szám és személy	$10 \times 0,1 = 10$
ellenszegült	alanyi (általános)	múlt	kijelentő	E/3.	
kérdeném	tárgyas (határozott)	jelen	feltételes	E/1.	
9.					
10. eldöntendő kérdőmondat					1
11. a) HAMIS; b) IGAZ					$2 \times 0,5 = 1$
12. Pl. tanuló, nebuló, növendék, iskolás, diák, tanítvány, deák, kisdíák, hallgató, gyakornok, sulis stb.					$4 \times 0,25 = 1$
13. elfogad(ott) – elvet(ett)					$2 \times 0,5 = 1$
14. a) !; b) !; c) ?/!; d) .; e) .					$5 \times 0,2 = 1$
15. A nagykövetek a feleségükkel érkeztek meg a fogadásra.					1
	Jó napot kívánok, Kovács úr!	3			$4 \times 0,25 = 1$
	Jó napot!	1			
	Jó napot kívánok!	2			
	Jó napot kívánok, tanár úr!	3			
16.					
17. Pl. irt – írt; bal – bál; sav – sáv; oda – óda; akar – akár (és egyéb elfogadható minimális párok)					$5 \times 0,2 = 1$
18. a) j; b) ly; c) j; d) j; e) ly					$5 \times 0,2 = 1$
19. hájastészta; BÚÉK; észszerűsít; élet-halál harc; lvett-tel					$5 \times 0,2 = 1$
20. szűk					1